

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (№ 605)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОПП

О.С. Попов
(ініціали та прізвище)

(підпис)

« 21 » 09 2021 р.

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ КОМПОНЕНТИ**

Ознайомча практика
(назва навчальної компоненти)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 051 «Економіка»: (Економіка підприємства – 4 роки навчання,
скорочена форма навчання - 3 роки навчання)
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Економіка підприємства»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOЇ HABЧAЛЬНОЇ КОМПОНЕНТИ

Ознайомча практика
(назва навчальної компоненти)

Спеціальність: 051 «Економіка»: («Економіка підприємства» – 4 роки навчання, «Економіка підприємства» - 3 роки (скорочена форма навчання))
(код і назва спеціальності)

Освітня програма: «Економіка підприємства»

Розробник: Федоренко М. М. доц., канд. техн. наук, доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальних дисциплін розглянуто на засіданні кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (№ 605)

Протокол № 2 від « 30 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

І.О. Давидова
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

_____
(підпис)

О.О. Воробішко
(ініціали та прізвище)

Загальна інформація про викладача

Федоренко Микола Михайлович,

к.т.н., доцент.

З 2002 з року викладає у університеті наступні дисциплін:

- менеджмент;
- операційний менеджмент;
- менеджмент підприємницької діяльності;
- поведінка споживача;
- логістика;
- логістичний менеджмент;
- маркетинг.

Напрями наукових досліджень:

«Проблеми підготовки професійних кадрів з логістики в умовах глобального конкурентного середовища»

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність, спеціалізація), рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»,</u> Спеціальність <u>051 «Економіка»,</u> (шифр та найменування) Освітня програма <u>Економіка підприємства»,</u> Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	обов’язкова
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістових модулів – 2		2021 -2024
Загальна кількість годин: денна – 90		Семестр
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 0 самостійної роботи студента – 90		2-й
		Лекції¹⁾
		-
		Практичні, семінарські
		-
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
90 годин		
Вид контролю		
Залік		

Семестр, в якому викладається дисципліна – 4 семестр.

Обсяг компоненти: 3 кредит ЄКТС / 90 годин.

Форми здобуття освіти– денна, дистанційна.

Компонента обов'язкова.

Види навчальної діяльності – самостійна робота здобувача.

Види контролю – підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – математика для економістів, менеджмент, маркетинг, економіка праці і соціально-трудові відносини, економіка підприємства.

Кореквізити – економічний аналіз, міжнародні економічні відносини, зовнішньоекономічна діяльність, ділова етика та конфліктологія в міжнародному середовищі, розвиток комунікацій.

3. Мета та завдання навчальної компоненти

Мета: закріплення студентами навичок, що є необхідними у галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі раніше засвоєних освітніх компонент знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Завдання: забезпечити безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного і достатнього обсягу практичних знань і умінь для застосування у професійній діяльності розвитку економіки підприємств у сфері авіації, космонавтики та машинобудування

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

1) загальні:

- мати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- мати здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- мати знання та розуміння предметної області професійної діяльності;
- мати здатність до усної та письмової професійної комунікації англійською мовою;
- мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- мати здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- мати здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- мати здатність до креативного та критичного мислення;
- мати здатність приймати обґрунтовані рішення;

- мати навички міжособистісної взаємодії;
- мати здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- мати здатність свідомо та соціально відповідально діяти на основі етичних міркувань;

2) спеціальні (фахові):

- здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні;
- здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність;
- розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки;
- здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;

3) Програмні результати навчання:

- Усвідомлювати необхідність навчання, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути усвідомлювати необхідність навчання, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійно зростати, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

- Мислити креативно та критично, мати навички тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей.

- Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

- Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

- Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

- Володіти навичками самоаналізу (самоменеджменту), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

- Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під

керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

- Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

- Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

4. Зміст навчальної компоненти

Послідовність розділів/етапів проведення ознайомчої практики:

1. Організаційний етап:

- Проведення загальних організаційних зборів практикантів.
- Видача індивідуального завдання практикантам.
- Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 2 години.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз та систематизація отриманої інформації.

2. Дослідницько-практичний етап:

- Пошук та використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

- Оволодіння сучасними методами та моделями дослідження соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

- Визначення особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 75 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз та систематизація отриманої у ході дослідницько-практичної роботи інформації.

3. Виконання індивідуального завдання:

- Збір, аналіз первинних, вторинних, аналітичних даних, документів і спорідненої інформації про діяльність підприємства-суб'єкта міжнародних економічних відносин (установи, організації, закладу).

Загальний обсяг роботи здобувачів: 15 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: підготовка індивідуального завдання на основі проведеного аналітичного дослідження.

4. Оформлення результатів ознайомчої практики:

- Обговорення результатів практики.
- Оформлення звіту з проходження практики.
- Захист практики.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 5 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: оформлення звіту з проходження практики на основі дослідницько-практичної роботи та виконаного індивідуального завдання.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Підсумковий (семестровий) контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Під час складання підсумкового контролю студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики.

Форма звітності студента за практику – це подання звіту (щоденника) практики, що містить графік проходження практики, письмовий звіт, підписаний відгук про проходження практики безпосередньо керівником бази практики.

Звіт подається на рецензування керівнику практики від університету.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів/етапів програми практики, висновки та пропозиції, список використаних джерел тощо.

Залік з практики приймає керівник практики від ВНЗ.

Процес оцінювання знань студентів включає:

- перевірку керівниками практики звіту з практики;
- захист звіту студентом.

Під час захисту оцінюються:

- повнота виконання програми практики;
- рівень відповідей студента на запитання.

Результат заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з навчального закладу.

Оцінка «зараховано» (90-100 балів)

Студент виявляє глибокі і міцні знання відповідно до вимог навчальної програми. Вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Вміє застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Студенту властивий високий рівень компетентності. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються.

Оцінка «зараховано» (75-89 балів)

Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності. Студент характеризується достатнім рівнем компетентності. У відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу.

Оцінка «зараховано» (60 - 74 балів)

Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. Деякі практичні навички роботи не сформовані. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними.

Оцінка «не зараховано» (0 -59 балів)

Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Необхідні практичні навички не сформовані. Відзначається низьким рівнем компетентності. Його участь у навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

9. Політика навчального курсу

Самостійна робота включає в себе дослідження окремих питань для подальшого використання матеріалу для складання звіту з практики.

Під час підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість накопичених студентом балів. Присутність всіх студентів на заліку – обов'язкова.

Студенти, які за результатами підсумкового контролю отримали незадовільні оцінки можуть повторно скласти їх згідно графіку ліквідації академічної заборгованості.

Відповідно до положення «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» заохочується отримання студентами неформальної освіти, результати якої відповідно до цього положення Університет може визнати.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є.

Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилається на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Методичне забезпечення

Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:

- http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_001D3_Praktika2.pdf;
- http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_001D7_Praktika3.pdf;
- http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_001D1_Ppraktika1.pdf;

11. Рекомендована література

Базова

1. Стратегія розвитку Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» на 2020-2030 роки [Електронний ресурс] - режим доступу: <https://khai.edu/ua/university/universitet-sogodni2/strategiya-rozvitku-universitetu/>.

2. Гавва В. Н. Стратегія підприємства: аналіз, розробка й реалізація: навч. посіб. / В. Н. Гавва. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2003. – 96 с.

3. Стратегічне керування. Тести / І.В. Чумаченко, В.М. Вартамян, І.Н. Кадикова, Н.М. Федоренко. - Навчальний посібник. - Харків: нац. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2003. – 49 с.

4. Горюнова Є. О. Євроінтеграція: навч. посіб. / Є. О. Горюнова. - К.: Академвидав, 2013. - 224 с.

5. Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / К. В. Ізмайлова. – 2-е вид., стереотип. – К. : МАУП, 2001. – 152 с.

6. Афанасьєв М. В., Білоконенко Г. В. Економічна діагностика. Навчально-методичний посібник. - Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007.- 296 с.

7. Мазаракі А.А. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація). - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010.

8. Калініна, О.М. Стратегічне управління: навч. посіб. / О. М. Калініна, І. О. Гончар; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2016. - 80 с.

Допоміжна

1. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / відп. ред. О. А. Гавриш. - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. - 421 с.

2. Міжнародні відносини та зовнішньоекономічна діяльність / Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус, Т. Усюк, П. Пивовар, В. Данкевич, О. Прокопчук. – К: Центр навчальної літератури, 2019. - 512 с.